DAILY
اراده
دافغان نشراتي مرکزملي خپلواکه ورځپانه

سال ششم شماره ۱۲۵
شماره مسلسل ۹۹۲
پنجشنبه ۲۱ ثور ۱۳۸۵ هـ.ش
۱۲ ربیع الثانی ۱۴۲۷ هـ ق
11 May, 2006

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

PROPERTY OF AMRC
AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

جاوید لودین:
دولت پاکستان موقفش را در باره اظهارات طالبان روشن سازد

افغانستان توقع دارد که دولت پاکستان موقفش را درباره اظهارات طالبان مبنی بر دست داشتن انگشور در کشتن یک انجینر هندی روشن سازد.

این مطلب را جاوید لودین رئیس دفتر ریاست دولت به تلویزیون طلوع اظهار داشت. جاوید لودین در گفتگوی خود به تلویزیون طلوع در مورد اظهارات طالبان مبنی بر قتل انجینر هندی گفت که دولت میداند در قتل انجینر هندی دولت خارجی دست دارند واز دولت پاکستان خواست تا موقف خود را درین مورد واضح سازد.

یک فرمانده طالبان چند روز قبل به تلویزیون طلوع گفته بود گرچه امیرخان حقانی قوماندان عمومی طالبان در زابل نخواسته بود انجینر هندی سوریان نارایان به قتل برسد، ولی ملا لطیف یکی از افراد مولوی محمد عالم اندر انجینر هندی را بدستور مقامات آی اس آی پاکستان سربرید.

قابل یاد آوریست که ملازین الله یک تن از فرماندهان طالب در ولایت هلمند چند ماه قبل در گفتگوی خود به تلویزیون طلوع گفته بود که طالبان محلی در کشتار کارمندان موسسات خارجی دست ندارند

مخالف جنګیالی هلمند کې وژل شوی دي

د هلمند دولتی چارواکی وایی ۳ تنه مخالف جنګیالی یې د سنګین ولسوالی د کندهار اډه کې هغه مهال وژلی، چې د دولتی خواکونو یوه ډله یې په کمین کې راګیر کړې وه. د ولایت ویاند محی الدین بینوا ته وویل، وسله والو برید کونکو دوه تنه مړی له ځان سره وړی او یو وژل شوی پلوی یې د جګړې په ځای کې پریښی دی. محی الدین زیاته کړه، دغه برید پرون مابنام په دولتی خواکونو شوی چې د مقاومت له املې یې مخالف جنګیالیو ته مرګ او ژوبله اوښتې د ده په وینا دولتی خواکونه له دې جګړې روغ رمټ راوتی دی. د طالب جنګیالیو یو ویاند قاری یوسف بیا د ۹ دولتی پولیسو د وژل کیدو او ټپی کیدو ادعا کړې ده. خایی اوسیدونکی د جګړې پخلی کوي

طالبان از قتل هشت نفرسخن می گویند

طالب ها ادعا کرده اند که درحمله افرادآنان برنیروهای امنیتی پروژه های سرک سازی هشت نفر را کشته وچهار موتر را آتش زده اند.
این حادثه سه شنبه شب درشاهراه کندهار - هرات رخ داده است.
قاری یوسف که خودرا سخنگوی طالب ها معرفی می کند دریک تماس تیلفونی درغرب کشور به خبرنگاران گفت:
نیروهای آنان درمنطقه فراه رودبرنیروهای امنیتی حمله کرده اند.
دراین حال عزت الله واصفی والی فراه حمله را تایید کرده اما زخمی شدن تنهایک نفر را تصدیق می کند

په سپین غره کې لګیدلی اور مړ شو

د ننګرهار دهډکی مینی په ځنګلونو کې لړیدلی اور دسیمی دزرګونو خلکو او پولیسو په مرسته مړ کړی شو.
دغه اور ځلور ورځی دمخه لړیدلي و. عینی شاهدان وایی چې لاهم په سل ګونو کسان دغه سیمی ته رسیدلي ترڅو دلړیدلی اور پاتی شونی له منځه یوسی.
دننګرهار د امنیی قوماندان ویلی چې ددغه اور دلړیدو له املې ۲۰۰ متره خنګل سوزیدلی، خو دننګرهار دکرنی دریاست سرپرست ضیا الحق ویلې چې ۵ کیلومتره خنګل سوزیدلی ده او سل زره ونې له منځه تللی دی.

سرمقاله

مورډ ولې خپلو تولیدی سکتورونو ته پام نه اړوو؟

تیرو جګړو نه یوازې زمورډ دټولنې انسانی ځواکونه له خاورو سره خاورې کړل بلکې زمورډ د ژوندانه ټول بنسټونه یې هم ولرزول او زمورډ دولتی او شخصی تولیدی سکتورونه چې دزرګونو هیوادوالو لپاره یې دکار زمینه برابره کړې وه له منځه لاړل.
اوس دولسمشر حامد کرزی په خبره افغانستان په ځوان بازار بدل شوی دی.
دژوندانه د ټولو اړتیاوو دپوره کولو لپاره مورډ مجبور یو چې په وارداتو تکیه وکړو دولت هم ددغه ازاد نوی بازار دتودولو لپاره کورنی او بهرنی پانګوال دپانګو د اچولو لپاره هڅوی او دکار کولو ښه زمینه یې ورته برابره کړیده ده.
اصلی پوښتنه داده چه مورډ په دغه ازاد او ځوان بازار کې ولې په وارداتو باندې زیاته تکیه لرو او دځلورو کلونو په موده کې مو ونه شوای کړای چې پانګوال دتولیدی سکتورونو دجوړولو او پیاوړتیا په برخه کې وهڅوو او دخپلو زرګونو ځوانو هیوادوالو لپاره چې یا وزګار ګرځی اویا دکار او مزدوری لپاره ګاونډیو هیوادونو ته ځی، دکار زمینه نشو برابرولی.
له بهر څخه دبیلابیلو توکو درا واردولو په خاطر پاملرنه ا ودهیواد په دننه کې دتولیدی سکتورونو له جوړولو ډډه کول که له یوې خوا امنیتی ستونزې او داړتیاوو نه پوره کیدل بلل کیږي خو له بلې خوا اړوندو مسوولو ادارو ته هم ګوته نیول کیږي.
چې څه دپاسه دځلورو کلونوپه موده کې یې دتولیدی سکتورونو درامنځته کولو په برخه کې خپله دنده په سمه توګه سرته نه ده رسولی. او څومره چې په هیواد کې دوزګارو شمیره زیاتیږی اوخومره چې په هیواد کې دبهرنیو توکو دخرڅلاو بازار تودیږي په هماغه اندازه به زمورډ په هیواد کې بی کاری زیاتیږي په ځان به متکی کیدالی نشو او سراسری امنیت به هیڅکله رامنځته نشي او قوانین به مودکاغذ په مخ پاتې کیږي مورډ نه باید دبهرنیانو په صادراتو خوشاله شو او په خپل هیواد کې دځوان بازار لپاره زمورډ ښه نیت زمورډ دخلکو زوریدلی ژوند ته دسوکالی زیرې نشي ورکولی.

افسران برکنار شده تظاهرات کردند

شماری از افسران برکنار شده وزارت دفاع ملی دیروز در کابل دست به تظاهرات و راه پیمایی های مصلحت آمیز زدند. آنان از دولت میخواستند تا حقوق باقی مانده شان پرداخته شود. راه پیمایان برضد پارلمان، رئیس جمهور و وزارت دفاع شعار می دادند.
تظاهرکننده گان از چگونگی کار دولت انتقاد کردند واز آقای کرزی خواستند تا در زمینه پرداخت حقوق شان تصمیم بگیرد. تظاهر کنندگان گفتند بروز چهارشنبه آینده دست به تظاهرات خواهند زد.

درگیری میان پولیس و دهقانان قربانی گرفت

درگیری ماموران پولیس با گروهی ازدهقانان در ولایت شمالی سرپل به کشته شدن دو دهقان افغان منجر شده است به گفته مقام های امنیتی در سرپل، در این درگیری حداقل ۹ پولیس نیز زخمی شده اند که وضعیت سه تن از آنان وخیم گزارش شده است. جنرال نادر فهیمی، فرمانده پولیس سرپل، به بی بی سی گفته است این درگیری زمانی آغاز شد که گروهی از دهقانان مانع عملیات ماموران در نابودی کشتزارهای خشخاش در منطقه خواجه ارچق این ولایت شدند. جنرال فهیمی گفت گزارشهای اولیه نشان می دهد که تیراندازی از سوی دهقانان صورت گرفته است ولی تاکید کرد
ص ۴

د پکتیا د پولیسو پر موټر د ماین چاودنه شوې.

د پکتیا په ختیځ دکړکین سیمه کې د ماین د چاودنې له امله د دغه ولایت د پولیسو مشر جنرال سلیمانخیل د موټر په ګډون دوه موټر زیانمن شوي دي. چارواکی وایی چاته په کې مرګ ژوبله نه ده رسیدلې. سلیمانخیل بینوا ته وویل پښتنه پرون مازدیګر د لارې په اوږدو کې رامینځ ته شوې او یوازې دوه عرادې موټر زیانمن شوي دي. د دغه چاودنې پرې تر اوسه چا په غاړه نه ده اخیستې

برید کوونکویوه امنیتي پوسته سوځولې

دغزني ولایت دقره باغ ولسوالی دعسکرکوټ پرامنیتي پوستې دبریدپه ترڅ کې یوه پوسته سوځول شوې او بریدکوونکویوتن پولیس اودرې میله وسله له ځانه سره وړې ده. دقره باغ ولسوال حاجي فضل احمد دچهار شنبې په ورځ وویل چې دوه بریدکوونکی ددوی دځواکونوله خوا نیول شویدي
ډمخ ۴

قندهارکې دیني عالم ټپي شوی

دقندهار ولایت ددیني علماوودشورا غړی مولوي محمدشفیق تیره شپه دناڅرګندووسله والوپه ډزوکې ټپي شو. دقندهار ددیني عالمانوشوراء رئیس مولوی غلام محمدغریب په سیمه کې زمورډ خبریال ته وویل دغه پیښه دنومورې ولایت دژیړې ولسوالی دسنزرې په سیمه کې منځته راغلې. مولوي محمدشفیق دقندهار دیوجومات ملاامام هم و..
نړدې یوکال وړاندې دقندهار ددیني عالمانو دشوراء پخواني مشرهم دنامعلوموسله والو په ډزوکې وژل شوی و

کسانیکه در برابر اظهار حقایق با دندان و پنجال پاسخ میدهند آیابخاطر تحکیم صلح، عدالت ودموکراسي از منافع شخصي خود میگذرند؟

اصیل

ماجرای اسف باریکه بتاریخ ۱۷ ثور سال جاری در تالار پارلمان (مقر شورای ملی) بوقوع پیوست، اگر از یک جانب ادعای فرهنگ تحمل پذیری، احترام به کرامت انسانی، ازادی اندیشه وبیان وتبارز ازاد اندیشه را در نظام مردم سالار ودموکراسی را جداً زیر سوال برد، از جانب دیگر امید میلیونها مردم رنجدیده وعذاب کشیده ما را که در سه دهه بار زباله حکومت های استبدادی وضد مردمي را تحمل نموده ودر استخوان سوز فقر، جنگ وبالاخره تبعیض وخشونت نظام طالبی کام شانرا چون زهر مارتلخ نموده وپارلمان را در نظام موجود یگانه مرجع امال و آرزو های دیرینه شان تلقی مینمودند بیاس مبدل نمود. چنانچه هو یداست پارلمان واژه فرانسوی واز کلمه پارله اقتباس شد ومعنی آن جروبحث بخاطر دریافت راه حل پرابلم های اجتماعی، سیاسی واقتصادی در هر کشور میباشد. نه جای دشنام وخشونت. خواهر ملالی جویا نماینده منتخب مردم شریف وحق شناس ولایت فراه بنابر احساس درونی ودرک رنجهای بیشمار مردمش از دست مظالم تفنگ داران بی مسوولیت وزور گویان محلی که تحت نام مقدس جهاد ومجاهد در سه دهه گذشته تفنگ را یگانه وسیله بدست آوردن روزی وحلال مشکلات خود دانسته هم بمردم وهم بداعیه جهاد جفا های نابخشودنی را مرتکب شدند مجاهدین را بدودسته تقسیم بندی نموده در محضر وکلا اظهار نمودند که ((همه کسانیکه بخاطر رضای خدا(ج) دفاع از وطن واستقلال کشور در برابر اجنبی ها سلاح برداشتند وجهاد نمودند. مجاهد بوده وقابل قدر ند، برعکس کسانیکه صرف باگرفتن سلاح ونام جهاد سو استفاده نموده کشور را ویران، مردم را خانه خراب ویا با دشمنان وطن همدستی نمودند جنایت کار ند)). اگر دولت وقانون اساسی کشور صداقت، شفاف اندیشي وشفاف گوئی را مصداق رشد دموکراسی در نظام شایسته سالاری میداند، مردم و وکلای با احساس پارلمان کشور ما اگر حرفهای ملالی جویا را از روی خرددر ترازوی بلاغت سیاسی سبک وسنگین نمایند بوضاحت معلوم میگردد که حرف های ملالی جویا ناشی از احساس دقیق خودش بوده وبه هیچ مجاهد واقعی برنمی خورد. پس چه چیزی باعث دست پاچگی وبراشفتگی عده انگشت شماری از وکلای ولسی جرگه نسبت به سخنان ملالی جویا شد؟ وگپ تا سرحد فحش، دشنام وناسزاگوئی، پرتاب بوتل آب بالای جویا ولت وکوب خبرنگار تلویزیون طلوع شده وبی حرمتی آشکار برموقف پارلمان وهمه مادران وزنان کشور گردید؟ اکنون مردم چه در محافل رسمی وچه در محافل شخصی از خود می پرسند که آیا حرفهای ملالی جویا که مثل سایر وکلا از حق قانونی وشرعی برخوردار ودارای حقوق مساوی با مردان است از راکت های کشنده ومخرب گلبدین حکمتیار بکابل در سالهای حکومت استاد ربانی که به تعداد بیشتر از ۶۰ هزار مردم شریف وبیدفاع کابل را بکام مرگ فروبرد وهزاران، هزار خانواده بیگناه دیگر را بماتم عزیزان، اقارب وخویشاوندان شان بماتم نشانید تندتر وخوفناک بود؟ چرا این آقایون که در آن وقت بیشتر از امروز از صلاحیت کرسی های دولتی برخوردار بودند ،در برابر گلبدین حکمتیار عکس العمل نشان ندادند از کابینه و مقام نخست وزیری اخراجش نکردند، میان مجاهدینی که بدفاع از مردم کابل وامنیت مردم شب وروز تلاش به خرچ میدادند یا گلبدین وشرکایش خط فاصل سرخ ایجاد نکردند؟ آیا گلبدین خود را مجاهد نمي نامید؟ مجاهد واقعی بدفاع از مردم کشور استقلال عقیده ورضای خداوند(ج) جان خود را فدا وبخاطر اعلی کلمت الله خون خود را نثار میکند. آیا از دست گلبدین که کشور در امن وجان هیچ هموطن ما بسلامت نماند وبخاطر رسیدن بقدرت علیه حوکت مجاهدین باتانگ وتفنگ وشمشیر به نبرد پرداخت وامروز نیز با سردمداران تروریزم در یک کاسه نان میخورد، وهر روز علیه صلح وامنیت کشور وکشتار مردم بادیانت ما همدست بادشمنان در جه یک کشور ما پلان بربادی کشور ومردم ما را طرح ریزی مینماید. باز هم در افغانستان ویا دهکده شورا اگر کسی پیداشود که با متانت وشجاعت جنایت را تقبیح وجنایت کار را افشا کند واگر یک سیا سرهم باشد آیا اورا بجای حرمت وقدر، فحش بگوئیم وبا بوتل به سرش بگوییم؟ آیا حمله بجان ملالی جویا دفاع از زرداد فریادی نیست که تحت نام مجاهد سگ راباانسان بجنگ می انداخت وصدها انسان مظلوم مسلمان را به جرم نداشتن پول خفه مینمود ومیکشت؟ آقایون حمله کننده برملالی جویا مگر فراموش کرده اند که شفیع ((آهن خور)) در غرب کابل روزانه صدها هموطن ما را به جرم پشتون بودن زیر کیبل وشلاق میکشت وبه دستور انسان ستیزان متعصب ومیرغضبان غرب کابل بر فرق مردم میخ میکوبید، از دختران عفیف وزنان با عفت کست رقص مرده را پر مینمود ودر هر قدمی جنایت می آفرید وامشالهم خود را مجاهد نمیگفتند؟ بیائید قضاوت را بمردم بگذاریم وبیطرفانه بگوئیم! آن مجاهدین شریف وخداپرستی که چه در دوران جهاد مقدس وچه در دوران مقاومت چه علیه متجاوزین ارتش سرخ وچه علیه گروه طالبان وتروریزم در دفاع از جان، مال وناموس هموطنان خویش وحراست از آزادی واستقلال کشور باشکم گرسنه وپای برهنه سرفرازانه رزمیدند، وطن را واستقلال را برای دیگران کمائی کردند ولی اکثراً امروز سرگردان از کار سبکدوش وبه لقمه نانی محتاجند. با آن مجاهد نمایانی که از برکت نام جهاد ومقاومت واز عظمت خون شهیدان بخاک وخون خفته در راه خدا وامان ملت ما امروز صاحب مال وجاه وسرمایه مکنت مادی وزمین وکروزین شده اند وشب ها با معده پر تاگلو آسوده میخوابند هم رنج وتکلیف مجاهدین از یاد شان رفته وهم آرمان جهاد را زیر پاگذاشته اند نزد خدا ومردم قیمت مساوی دارند؟ حقیقت اینست که آنانیکه مجاهد اند وخود را وارث افتخارات جهاد ومقاومت میدانند مردمان متواضع، صبور ومتین اند ودر برابر حرف ملالی جویا، ها که مجاهد را بدوگونه تقسیم میکنند احساس غرور وسرفرازی میکنند که ایشان مجاهد واقعی اند وبناً از حرف جویا هراسی ندارند. اگر چنین وجود دارد باید عوض آنکه دستور بدهند که وکلا میان خود وملالی جویا خط سرخ بکشند در حالیکه همین اکنون با ملالی جویا در یک سنگر قرار دارند. در شرایط حساس کنونی باید همه متحداً بین خود ودشمنان اصلی مردم که دشمنان صلح وامنیت وبازسازی کشور ما اند خط فاصل کشیده بیشتر بخاطر تامین صلح، وحدت، اخوت ومنافع ملی کشور خود بکوشند تا به فکر سلط برپارلمان ماجراجوئی ودامن زدن به خشونت. وکلای محترم و مردمی کشور ما بخوبی میدانند که راه وطندوستان وخدا پرستان از راه منافقین وسیاه اندیشان جداست.

نه نوې کابینی غوښتنی

افغان دوست

ترهر څه لومړی تولووطنوالوته
دنوې کابینې مبارکي وایم! هیله
ده چې تول وزیر صاحبان دهبواد
لپاره نیک شاګومه شي!
اودنیووزیرصاحبانو پل
رنځېدلي ولس ته بختور شي!
غواړم دکابینې پام ځواساسي
ستونزو ته چې له ارګ نه تر
معمولي ماموریت پورې تولې
اداري پرې ککړې دي، واړوم!
لکه څنګه چې دا کابینه له
پخوانیو کابینوسره توپیر لري.
پخوانی کابینې چې څنګه وې
دضرورت له مخې ښې وې
خونوې کابینه دبن دپرېکړې
نتیجه بلل کېږي اودولس
داستازیوله لورې تاکل شوېده.
نوې کابینه که هر څنګه ده، خو
دپارلمان له خوا دې پرو پوښتنو
ګروېږنو، نه وروسته رامنځته
شوېده. دغه ډول سخت امتحان
ته چې سړې ګوري، نوویلی
شي، چې وړ او ښه کابینه به وي.
له اوسنی کابینې نه ولس ډېرې
هیلې لري، ولس هیله من دی
چې دنوې کابینې او پارلمان
دهلو ځلو په نتیجه کې به جنګ
جدل ختم شي! وروړ، وژنه به پای
ته ورسېږي اوستونزې به لرې
شي!
نوې کابینه او ورسره پارلمان
بایدلاتدینیوستونزو ته، چې
افغان ولس ورپسره دم ګړی لاس
او ګرېوان دی خپل پام
وروګرځوي! دغه ستونزې په دوو
کتګوریو کې وېشلی شو. اول
دهبواد باندنی ستونزې. دوهم
دهبواد داخلي ستونزې. د هبواد
باندنی ستونزې دخارج له لورې
هبواد له ډېرو ستونزو سره
مخامخ دی. هره تباهي چې هبواد
ورسره مخ شوی اویا مخ کېږي
،دیوې سالمې خارجه پالیسی
دنشتوالي نتیجه ګڼل کېدلای
شي. کله چې په هبواد کې څه
ناڅه سوله او نظم رامنځته
شي، نوځینې سیاستوالان پر
ګاونډیانو ور هه کړي. ګاونډي او
په سیمه کې پراته هبوادونه خان
په خطر کې وویني. اوهغوی هم
دخپل ځان دخوندي ساتلو په
خاطر زمونږ په هبواد کې لاسوهنه
پیل کړي له دې سره زمونږ نوې
منځته راغلې نظام د
ړنګېدو پایلامه وشي. نو نوې
کابینه او پارلمان باید یو ملي،
او ملي ګټو ته ژمنه پالیسي، او
ملي ستراتېژي جوړه کړي. له
ګاونډیو او نورو هبوادونو سره
دستونزو دحل په چارو کې له
ډېلوماټیکو هلو ځلو ځڅه کار
واخلي. ترڅوهغه ناري او سوري
چې دم ګړی دافغان ولس په ګټه
نه دي بندې شي دخارجي
ستونزو په لړ کی یوه بله ستونزه
هم شته مونږ له هیواد نه باندی
ځینی سفیران او ډیپلوماتان لرو
چې دتاکلی ډیپلوماتیک مهال نه
ډیر مهال پردنده اخته دی. په
ښومو ترانو کی ګرځی. مزی او
چرچی کوی. خو په اړه یی هیڅ
نه ده معلومه. چې دوی ولس ته
څه اقتصادی، سیاسی او تولنیزه
ګټه رسولی ده؟ حتی ځینی خو
په دی ندی خبر چې په اړوند
هیواد کی دافغانانو څه حال
دی؟ له خارجي ستونزو پرته په
هبواد کې هم ډېرې ستونزې
شته چې دولس تر منځ بې
ددولت ارزښت راتیټ کړی دي.
دغه ستونزې جدي پاملرنه
غواړي. پخوا هم دغه ډول کړاوونه
د هیواد دورانېدو سبب شوي
وی، او که پام ورته ونشي نو یو
ځل بیا هم ورانېدو سبب
ګرځېدلای شي!
ښاغلي وزیر صاحبان دې
خبروي، چې په دغو
راغلیو پوځونو هېڅکله هیواد
کې امنیت نشي، ټینګېدلای،
تر څوله ولس سره مفاهمه ونشي.
دهغوی ګیلې اوګزارې وانه
وربدلای شي! او دهغوی په خوښه
نظام رامنځته نشي! داخلي
ستونزې په دې ډول په ګوته
کولای شو: عادي ماموریت نه
نیولې تر وزارته پورې رشوت
اختسل کېږي. جمهور، رئیس
فرمان پرپیسو خرڅېږي. ددولت
چوکۍ پر تپکه او پیسو ورکول
کېږي. همدارنګه ځینې چارواکي
شته چې فکر کوي که شخصي
ګټې پې پوره نشي او زوی یا کوم
بل خپلوان پې په لوړو پوستونو
ونه ټاکل شي، نو ګدودی به
رامنځته کړي !! ځینې وزیر
صاحبان چې لومړی راغلل نو په
کابل کې به په ټپکسیو کې
ګرځېدل، خو د پیسو پیداکولو
او تحفو اخستلو په نتیجه کې
اوس نام خدا هیوادوال یی خپله
ګوری ځینې تلویزیونونه دافغاني
دودونو او عنعناتو پر خلاف
خپرونې کوي. اخلاقي فساد ته
لاره هواروي. په کابل ښار او ځینو
نورو ښارونو کې اخلاقي فساد
دومره ډېر شوی، چې
اخلاقي فاسدان او
شرابخواره په خپلو چارو
فخر کوي! اوبې له ډاره
ناوړه اعمال ترسره کوي!
چې کله ورنه پوښتنه
کېږي، نو خواب کې وایي
چې ډیموکراسي ده !
همدغسې په خپرونو کې
زمونږ په اسلامي ټولنه کې
داسلامي کلتور په نوم
غربي کلتور ته

متصدی: سباوون

د بیا رغاونی په لور

افغانان لوبو مغازو ته ورځي

ځلیرویشت کلن حماد الدین دپلازمینې کابل ښار دیوې نوې جوړې شوې زړه راښکونکې ودانۍ کامپلکس بهر ولاړ دی. دهغه ددویزې افغاني جامې، ګیبي لوی پرتوګ او اوږد کمیس په تن دی، سپین واسکټ یې اغوستی او یو لوی پتو یې له اوږو راتاو کړی دی هغه دیو نابلد کلیوال په څیر کتار شویو هټیو ته ګوري چې دې ستري ودانۍ ته دننوتلو په دروازې کې تر شنو ښیښو شاته ډیرې منظمې یو دبل په خوا کې ولاړې دی.

له هغه وپوښتل شول چې دننه ولې نه ورځی؟ حماد الدین په حیرانتیا وویل: ته فکر کوی هلته به مې پریږدي؟ دکابل سیټی سنټر Kabul city center چې خپلې د روازې یې د سپتمبر په میاشت کې پرانیستی دپلازمینې دوه ودانیو د چټک ځوږښت په بهیر کې یوه وتلې ودانۍ ده په دې ودانۍ کې ۹۷ هټۍ شته چې له ساعتونو نیولې بیا تر بوټانو او دسینګار دتوکو په خبر هر شی پلورلو ته چمتو لري خو دزیاترو عادي افغانانو دپیرودلو له توان څخه بهر دی.

زیات کابلیان چې عادت لري خپل دارتیا وړ شیان دکانتیني هټیو له جوړ شوی مارکیټ څخه واخلی چې دښار په بیلابیلو ځایونو کې رامنځته شوی د دا راز ځان ښوونکو شیانو لیدنه خپه کوونکی ده.

حماد الدین وویل: «(خدای (ج) لوی دات دی. یو چا ته دومره لیدلې بیې ډیرې لوړې دی زموږ وسه نه رسیږي چې څه شی واخلو خو دلته ما دخوښۍ احساس وکړ.»

شیرالله وویل: «تیره اونۍ یوې ښځې غوښتل دپورته ختونکی زینې له لارې ښکته لاړه شي خو ولویده اویو پاتکی یې ماټ کړ.»

دودانۍ منیجر محمد داود شریفی وویل «د ودانۍ شتمنی دحاجی عبدالقدوس صافی ده نومورې دا ځمکه ۱۵ کاله وړاندې پیرودلې وه او دري کاله دمخه یې دهغې په ودانولو پیل وکړ، چې شل میلیونه ډالره پرې لګیدلی دی.»

هوټل دیو یو کلن ټرون له مخې دعربی متحده امارت دیو شرکت له خوا اداره کیږي سل هندی او ۱۵۰ افغانی کار کوونکی په کې په کار بوخت دی.

دهوټل د کوټې دیوې شپې کرایه په منځنۍ ډول ۲۰۰ امریکایی ډالره ده. شریفی وویل ارزانه بیه کوټې هم کله ناکله دمشتری دچنی وهلو دمهارت له مخې ګوتو ته راتلای شي.

هغه وایي: «کله کله یو مشتری موږ ته راځی او موږ نه غواړو چې هغه له لاسه ورکړو.»

د هوټل میلمانه او پیردونکی دواړه بهرنیان دی او پاتې یې ماړه او شته من افغانان دی چې له نړیوالو موسسو سره کار کوی او یا ورته له بهر څخه پیسې راځی.

فتح شاه چې له خپلو دوو ملګرو سره ودانۍ دلیدلو لپاره راغلی و وویل: «زه لس کاله په ایران اوپاکستان کې اوسیدلی یم خو دشیانو داخیستلو دا راز ښکلی ودانۍ مې هلته نه ده

رقابت نا برابر قالین افغانی با قالین های وارداتی

صنعتگران قالین در شمال کشور ابراز نگرانی کرده اند که واردات قالین از کشورهای خارجی، بازار فروش قالین ساخت کشور را کساد کرده و این تجارت را در آستانه سقوط قرار داده است.

قالین بافی، به ویژه در شمال کشور، از صنایع بزرگ دستی این کشور قلمداد می شود که در بازارهای بین المللی جایگاه عمده دارد.

ده ها زن و کودک افغان در ولایات بدخشان، تخار، قندوز، سمنگان، سرپل، جوزجان، فاریاب و بلخ ساعت ها در روز مشغول قالین بافی هستند و این کار درآمد اصلی آنها را تشکیل می دهد.

برای بافتن یک تخته قالین دست کم سه ماه کار مداوم نیاز است.

در میان قالین بافهای افغان، آنگونه که دست اندرکاران این حرفه می گویند، قالین نوع "رنگ پخته خال محمدی" که در ولسوالی اندخوی بافته می شود، از اعتبار خاصی برخوردار است و در بازارهای جهانی به قیمت حدود هزار و دوصد دالر به فروش می رود.

در کنار بازارهای خارجی، مردم نیز در گذشته این نوع قالین را می خریدند، ولی پذیرش و اجرای سیاست اقتصاد بازار آزاد در کشور و آغاز رقابت های تجاری، زمینه را برای واردات سیل آسای قالین به این کشور هموار ساخته، به گونه ای که صنعتکاران افغان را با رقابت کم نظیر رو به رو کرده است.

عبدالستار بیکزاده، مدیر عمومی اتحادیه صادرکنندگان قالین در شمال کشور می گوید: "واضح است که مردم کشور در حال حاضر توان پرداخت هزار دالر یا کمتر و بیشتر را برای خریدن چنین قالین ها ندارند. به جای آن، آنها قالین های ترکی، ایرانی یا چینی می خرند که در حدود صد دالر در بازارهای کشور به فروش می رسد."

آقای بیکزاده می گوید قالین های نفتی و وارداتی تفاوت های زیادی با قالین های دست باف ساخت کشور دارد ولی افغانها به سبب وضعیت نا مناسب اقتصادی ناچار رو به خرید قالین های وارداتی کرده و این مسئاله سبب شده است بازار قالین بافهای آفغان کند شود.

او می گوید: "یک قالین وطنی که دو یا سه نفر ظرف سه یا چهار ماه با کار دوامدار آن را می بافند و بعد وارد بازار می کنند، حتی هزینه مصرف خود را نمی کشد چه رسد به فایده برای بافنده های بی چاره."

همزمان، صنعتگران قالین افغانی می گویند زمینه صادرات قالین به بازارهای اروپا به خوبی فراهم نشده است و آنها ناگزیر هستند قالین های خود را به پاکستان انتقال داده و آن را از آنجا با برچسپ قالین پاکستان، وارد بازارهای اروپا کنند.

این صنعتگران از دولت می خواهند زمینه بهتر صادرات قالین را برای آنها فراهم کند و بر واردات کالاهای خارجی به بازارهای کشور کنترول داشته باشد.

مقام های دولت نیز برنامه هایی برای رشد صنعت قالین بافی در نظر گرفته اند.

آنها تلاش می کنند وام های کم تا مدت و بلند مدت در اختیار قالین بافها قرار دهند و بر واردات کالاهای خارجی مالیات وضع کنند تا صنعت قالین بافی وطن ورشکست نشود.

ولی آقای بیکزاده هشدار می دهد که اگر دولت توجه کاربردی در این زمینه به خرج ندهد، دیری نخواهد گذشت که قالین بافهای افغان دست از این کار خواهند کشید و صنعت قالین بافی این کشور ورشکست خواهد شد.

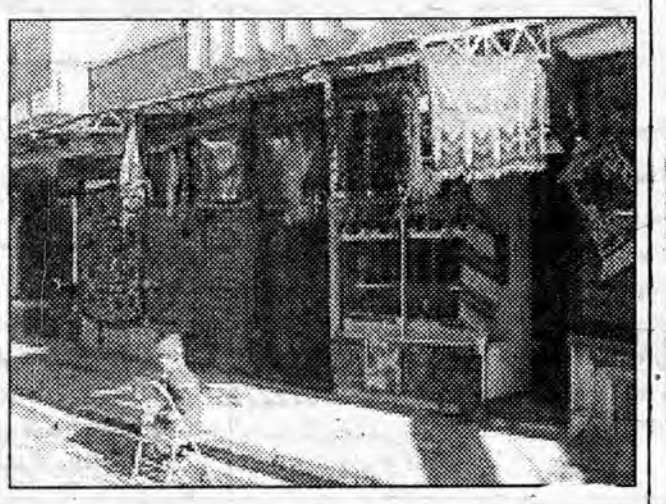

حال میتوانم به رویا های خود اعتماد کنم.
دریافت و ارسال پول در طی چند دقیقه محدود به سراسر دنیا. *
WESTERN UNION
انتقال پول
• ضرورت به حساب بانکی نبوده و دریافت کننده مکلف به پرداخت هیچ نوع فیس نمی باشد.
• شما میتوانید از ۱۹۵ کشور پول دریافت و یا به آن، ارسال نمائید
• این خدمات در بامیان، غزنی، حیرتان، هرات، اسلام قلعه، جلال آباد شهر کابل، قندهار، خوست، کندز، مزارشریف و زرنج موجود است.
* تابع اوقات فعالیت نمایندگی های دریافت کننده میباشد.
کابلبانک
KabulbanK
۰۷۹۹۵۸ ۰۴۴۴ / ۰۷۰ ۲۹۹ ۲۴۱
۰۷۹۹۳۷ ۰ ۰۱۹ / ۰۷۰ ۲۷۰ ۰۱۹
© 2005 Western Union Holdings, Inc. All Rights Reserved

له نوی کابینی ...

وده ورکول کېږي، چې دا هېڅکله زموږ په ګټه نه تمامېږي. او نه تمامېدلای شي! دکلتور په لحاظ هغه څه چې په اروپا کې ښه بلل کېږي ، هغه زموږ دهېواد دتباهۍ اسباب دي!

- دځمکو دغصو جلابان دومره ډېر شویدي چې تولې څارنوالۍ او محکمې دځمکو په دوسیو ډکې دي. فیصلې دهغو خلکو په ګټه کېږي ، چې پیسې ورکولای شي. دغریبو او ناچارو خلکو هډو پوښتنه نه شته! همدا راز په څارنوالیو کې لوی نه لوی مجرم بري کېږي په قضاء کې دلوی نه لوی مجرم په ګټه فیصله کېږي.

- ظلم او ستم اوج ته رسېدلی دی. دولتي چارواکو له ځانونو نه فرعونیان جوړ کړیدي! پر دولتي چوکیو دغنیمت ګومان کوي. ملي شتمني ورته بې ځنښتنه شتمني ښکاري. هدارنګه ولس ورته پردی او ولس ته دوی پردي ښکاري !

له دې پرته ځینې نورې ستونزې شته چې باید راو پلټل شي. دافغانستان ټول تاریخ پر دې ګواه دی ، چې دغسې حالات کله هم پر افغانستان راغلي نو افغانستان له تباهۍ سره مخ شویدي. او ډېرې خوندې مېندې ، وراړې، کونډې اوږې شویدي .

پارلمان او نوې کابینه باید ، ددغو ستونزو دحل لارې ولټوي. دولس غوښتنو ته مثبت ځوابونه ووایي همدارنګه پر دې فکر وکړي چې دغه اوسني جنګونه چې دافغانستان په غربي او جنوبي سیمو کې روان دي، ولې؟ ورځ په ورځ چې خلګ پر دولت بد ګومانه کېږي، ولې ؟ ایا پاسنی یادې شوې اوځینې نورې ستونزې خوښې وجوهات نه دي؟

بدبختانه ځینې دولتي چارواکي هره ناوړه چاره په القاعده او تروریستانو پورې تپي! خو دومره ځان سره په ګرېوان کې نه ګوري، چې ایادولت دولس دستونزو په لېرې کولو څومره بریالی دی؟

دنوې کابینې او پارلمان همدغه وخت دی که چېرې دغو موجودو ستونزو ته ګرندی ځواب ونه وایي نو کېدای شي، ولس له کنټرول نه ووځي! بیا به د هیچا زورپرې نه رسیږي؟ همدارنګه په دولت کې باید دمکافاتو او مجازاتو یو سېستم رامنځته شي. څوک چې سم کار او نوښت کوي باید ولمانځل شي! او که څوک دوطن په تاوان وي ، لومړی ورته توصیه وشي او که په توصیه ونشي نو جزا ورکړل شي !!

فکر کوم که یادې شوې ستونزې حل شي نو په هېواد کې به امنیت او سولې ته لاره هواره شي. ترحم ، عدالت، ښه چال چلند به رامنځته شي! راپېښیو بدبختیو ته به دپای ټکی کېښودل شي! نه به دالقاعده نوم وي او نه دتروریست! او که دغه ستونزې دوام وکړي نو القاعده او تروریستان به هم ډېر شي!! او دغه پړه به بیا پر همدغو وزیر صاحبانو وي! نه پر ولس !

په پای کې یو ځل بیا پر پارلمان او نوې کابینې غږ کوم چې دپورتنیو ستونزو په حل کې خپله دنده ترسره کړي! ترڅودببولالو سندرو خاتمه وشي. که دغو ستونزو ته پام ونشي نو سبانی نسل به مو بیا په پردیو ملکونو دخیراتګرو په څېر ګرځي. په نتیجه کې به خړې سترګې ورته ګورو ، له ژړاوو ، انکولاوو نه پرته به نور هیڅ ونلرو!

درګیری میان پولیس و دهقانان ...

که اگر ثابت شود پولیس به سوی دهقانان آتش گشوده است، با ماموران خطاکار برخورد قانونی خواهد شد

فرماندهی پولیس سرپل در همکاری با محکمه نظامی این ولایت، کمیسیونی را به منظور تحقیق در این زمینه تعیین کرده است.

اگرچه در گذشته نیروهای پولیس با قاچاقچیان مواد مخدر در ولایات شمالی این کشور درگیر شده اند ولی این نخستین بار است که دهقانان و شهروندان ملکی در سرپل با پولیس درگیر می شوند.

فرمانده پولیس سرپل می گوید برای تعیین عاملان اصلی بروز خشونت در این ولایت تحقیقاتی صورت می گیرد اما تا حالا هیچ کسی در این ارتباط بازداشت نشده است.

نیروهای امنیتی در ولایت سرپل می گویند ظرف یک ماه گذشته حدود ده هزار جریب کشتزار خشخاش را در این ولایت نابود کرده اند در حالی که به گفته مسئولان امنیتی، هنوز مقدار زیاد کشتزارهای خشخاش در سرپل وجود دارد.

بریدکوونکویوه امنیتي ...

چې اوس له دوی سره دي ویل شوي چې په نیول شویو کسانو کې یوتن دملافیضانی ورور دی ملافیضاني دطالبانو دواکمنۍ پرمهال دافغانستان بانک رئیس و داپه تېروشلوورځو کې اتم بریدی چې په دغه ولایت کې پر امنیتي پوستو او ګزموباندې ترسره کیږي

ارادہ
زیرنظر هیات تحریر انتشار مییابد
موسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : سهراب دیدار
ارادہ در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (ایستگاه سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد خانه نمبر۹۵)
تیلفون موبایل : ۰۷۰۲۲۲۷۲۶
روزنامه آزادوملی نشریه مرکزنشراتی افغان
اندیشه وعقاید مطرح شده ازسوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوز و دیزاین: صدیق الله "صادق" و احمد مسعود "ستانکزی"
چاپ: مطبعه مرکزنشراتی افغان
قیمت یک شماره ۳ افغانی
ERADA Daily
Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Suhrab Didar Mobil Phone: 070222726
Composed & designed by : sidiq ullah (sadiq) & Ahmad shah (wahdat)
eradadaily@hotmail.com